

Kauniaisten digitalisaatio-ohjelma vuosille 2021-2023

186/07.00.00/2018

SOVV 11.11.2020 § 90

Lisätietoja:

tietohallinnon kehittämispäällikkö Tuija Gustavsson, puh. 050 337 4997
hallintojohtaja Camilla Söderström, puh. 050 411 0205
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisten kaupunginvaltuusto hyväksyi 12.3.2018 (§ 4) kaupunkistrategian vuosille 2018-2022. Yhtenä strategian teemana on fiksun toiminnan, talouden ja yhteistyön Kauniainen. Teeman yksi alatavoite on helppokäyttöiset, kaikki ikäryhmät huomioivat digipalvelut, ja konkreettisenä toimenpiteenä digitalisaatio-ohjelman laatiminen kevään 2018 aikana.

Kaupungin ensimmäisen digitalisaatio-ohjelman puitteissa saatiin 61 hanketta maaliin, 26 hanketta oli työn alla ja 3 vielä aloittamatta (tilanne 30.9.2020). Kaupungin toinen digitalisaatio-ohjelma jatkaa ensimmäisen ohjelman vitoittamaa tietä.

Kauniaisten digitalisaatio-ohjelmassa määritellään keinot, joilla kaupunki voi toteuttaa strategian viittä painopistealuetta. Ohjelmassa on pyritty huomioimaan monitasoinen kompleksisuus, joka vaikuttaa kokonaisuuteen. Vaikuttavia asioita ja reunaehtoja ovat kaupungin omien strategisten pääpainopisteiden lisäksi julkisten tietohallintojärjestelmien kehittämishankkeet, kansallinen ja EU-lainsäädäntö, EU:n digitavoitteet, Suomen digitavoitteet, nykYTEknologia sekä kaupungin tietohallinnon nykytilan asettamat rajoitteet. Kauniaisten digiloikassa huomioidaan myös kansainvälisen ICT-alan tutkimus- ja konsultointiyritys Gartnerin ennustamat globaalit trendit.

Liitteenä oleva Kauniaisten digitalisaatio-ohjelma vuosille 2021-2023 jatkaa kaupungin toimintakulttuurin uudistamista vastaamaan tietoyhteiskunnan tarpeita. Tämän uudistamisen edellytyksenä ja mahdollistajana on digitaalinen teknologia ja sen laajamittainen käyttö kaikilla toimialoilla.

Ohjelman toteuttaminen mahdollistaa Kauniaisten kaupungin digiloikan jatkamisen. On mahdollista, että maailman muuttuessa ja teknologioiden kehittyessä ripeää tahtia ohjelmaa joudutaan tarkentamaan tai muuttamaan jo ennen sen päättymistä.

Huomioita digiohjelmasta koskien varhaiskasvatusta, perusopetusta ja lukio-opetusta

Digitalisaation kehittämiseen opetuksessa ja varhaiskasvatuksessa keskitytään monella eri osa-alueella:

- Langattomien verkkojen ylläpito ja kehittäminen
- Laitekannan ylläpito

- Oppimisympäristöihin liittyvät kokeilut
- Varhaiskasvatuksen digiloikka ja Digipuu-hanke
- Epidemiatilanteen huomioiminen ja tulevaan valmistumien
- Kauniaisten oman Google Education ympäristön käyttöönotto
- Digilabin toiminnan kehittäminen
- DigiOne yhteistyö
- Tärkeimpien tulevaisuuden taitojen välittäminen oppijalle

Digitalisaatiota opetuksessa ja varhaiskasvatuksessa on kehitetty hyvin viime vuosina. Ylipäätään koko sivistystoimessa kehityksen resurssit on huomioitu ja oppimisympäristöjen kehittäjä edistää digitalisaatiota koko toimialalla. Luottamuskulttuuri ja kokeilukulttuuri toimivat hyvin yksiköiden tasolla ja mahdollistavat menestyksekkään kehittämisen.

Kauniaisten sivistystoimi on brändännyt digitalisaatiota KokoHelaGrani-hankkeen (KHG) puitteissa jo monen vuoden ajan. Toiminnan keskeisenä tavoitteena on toimia tulevaisuusorientoituneesti, poikkihallinnollisesti, ilman siiloutumista, ja taloudellisesti kestäväällä pohjalla. KHG-toimintaa sekä digitalisaation jalkauttamista jatketaan sivistystoimessa vuosina 2021–2023.

Visiomme: Haluamme, että oppilaillamme ja asiakkailamme on parhaat ikänä tulevaisuuden teknologiataidot, jolloin heidän mahdollisuutensa menestyä elämässä ja työelämässä ovat ainutlaatuiset.

Kaikissa varhaiskasvatuksen ja opetuksen yksiköissä on käytössä langaton verkko, kaikilla oppilailla on PC tai vastaava laite, kaikissa päiväkodeissa on meneillään IKT-kokeiluja ja IT-pedagogisen tuen malli. Digitalisaatioon liittyviä mittareita on kehitetty kaupungin strategiassa ja tuloksellisuutta on seurattu vuosittain. Toiminnassa noudatetaan vuosikelloa, järjestetään työpajoja sekä suurempia verkostotapaamisia kaksi kertaa vuodessa.

Oppimisympäristöihin ja koulujen digitalisaatiotyöskentelyyn liittyviä kokeiluja on tehty laajasti, mm. tekoälyyn ja 3D-tulostukseen liittyvää oppimista, robotiikka-aiheista opetusta, palvelumuotoilun menetelmiä digituotteen kehittämisessä sekä kollaboratiivista työskentelyä. Varhaiskasvatuksessa on kehitetty oma Digipuu-malli, joka julkaistaan siihen liittyvän pedagogisen materiaalin kanssa.

Digitalisaatio-ohjelmassa keskeisessä roolissa on opetustoimelle ja kuntalaiselle suunnattu digilaboratorio eli Grani Digilab, joka mahdollistaa opettajien ja oppilaiden sekä kuntalaisten ja ulkopuolisten kouluttamisen digitalisaation erilaisiin ratkaisuihin. Digilabin teemoja ovat mm. robotiikka, Maker-kulttuuri ja tekoäly. Toiminta on ollut suosittua oppilaiden keskuudessa. Vuoden 2021 - 2023 aikana luodaan uusi päivitetty DigiLab 2.0. Digilab toimii pääasiassa vapaaehtoisten nuorten voimin. Vuonna 2022 valmistuu nuorisotalon remontti, jolloin Digilabin toiminta siirtyy nuorisotaloon. Tämä vahvistaa entisestään yhteistyötä nuorisotoimen ja muiden yksiköiden kanssa.

Selvitämme mahdollisuutta liittyä mukaan Vantaan DigiOne hankkeeseen. DigiOne alustan tavoitteena on auttaa oppijaa keskittymään oppimiseen ja opettajaa oppimisen tukemiseen opetussuunnitelma ja pedagogiikka edel-

lä, sekä tarjota yhdenvertaisemmat lähtökohdat oppimiselle. Järjestelmiä integroivan alustan avulla haetaan mahdollisuuksia mm. automatisoida hallinnon työtä ja koota yhteen tietoa eri lähteistä johtamisen ja päätöksenteon tueksi.

Sivistystoimenjohtaja:

Valiokunta merkitsee tiedoksi digitalisaatio-ohjelman ja toteaa kaupunginhallitukselle, että digiohjelma on laadittu yhteistyössä sivistystoimen kanssa ja vastaa sivistystoimen digitalisaation kehittämistarpeita tulevina vuosina.

.....

Puheenjohtaja Mollgren ehdotti jäsen Laitisen kannattamana seuraavaa lausuntoa digitalisaatio-ohjelmasta:

"Opetuksen digitalisaation lähtökohtana tulee olla oppimisen tukeminen. Lisäksi kouluilla on rooli tulevaisuuden taitojen tarjoajana. Kokeilukulttuurin ja hankkeiden tulisi tähdätä pitkäjänteiseen kehittämiseen. Jokaisen hankkeen hyödyllisyyttä operatiivisen toiminnan kannalta tulisi pyrkiä ennalta punnitsemaan. Toimivien hankkeiden hyödyntäminen ja toiminnan jatkuvuus pitäisi pystyä turvaamaan.

Kauniaisissa oppimisympäristöjen kehittäjällä on tärkeitä tehtäviä opettajien digitaalisen osaamisen tukemisessa. Kouluissa voitaisiin resursoida enemmän myös digitutor-toimintaa, jossa tutorit tarjoavat kollegoilleen teknologispedagogista tukea.

Ennen DigiLabin päivitystä tulisi varmistaa, että koulut käyttävät palvelua ja hyötyvät siitä.

Valiokunta pitää tärkeänä, että laitekanta kouluissa on tasa-arvoinen. Nykyisten laitteiden tarkoituksenmukaisuus tulisi arvioida. Lisäksi opetuksen laitekannan omistajuuden taloudellinen ja toiminnallinen kannattavuus tulisi selvittää. Mikäli laajennettu oppivelvollisuus astuu voimaan, on tarkasti mietittävä yhteisiä ja tasa-arvoisia käytäntöjä lukioiden laitelinjauksissa.

Valiokunta muistuttaa, että on tärkeää kuulla kouluja ja varhaiskasvatusta näitä koskevaa ohjelmaa laadittaessa.

Opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnan näkökulmasta tilojen varausjärjestelmän toimivuutta tulisi kehittää."

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi valiokunta esittää lausuntonaan seuraavaa:

"Opetuksen digitalisaation lähtökohtana tulee olla oppimisen tukeminen. Lisäksi kouluilla on rooli tulevaisuuden taitojen tarjoajana. Kokeilukulttuurin ja hankkeiden tulisi tähdätä pitkäjänteiseen kehittämiseen. Jokaisen hankkeen hyödyllisyyttä operatiivisen toiminnan kannalta tulisi pyrkiä ennalta

punnitsemaan. Toimivien hankkeiden hyödyntäminen ja toiminnan jatkuvuus pitäisi pystyä turvaamaan.

Kauniaisissa oppimisympäristöjen kehittäjällä on tärkeitä tehtäviä opettajien digitaalisen osaamisen tukemisessa. Kouluissa voitaisiin resursoida enemmän myös digitutor-toimintaa, jossa tutorit tarjoavat kollegoilleen teknologispedagogista tukea.

Ennen DigiLabin päivitystä tulisi varmistaa, että koulut käyttävät palvelua ja hyötyvät siitä.

Valiokunta pitää tärkeänä, että laitekanta kouluissa on tasa-arvoinen. Nykyisten laitteiden tarkoituksenmukaisuus tulisi arvioida. Lisäksi opetuksen laitekannan omistajuuden taloudellinen ja toiminnallinen kannattavuus tulisi selvittää. Mikäli laajennettu oppivelvollisuus astuu voimaan, on tarkasti mietittävä yhteisiä ja tasa-arvoisia käytäntöjä lukioiden laitelinjauksissa.

Valiokunta muistuttaa, että on tärkeää kuulla kouluja ja varhaiskasvatusta näitä koskevaa ohjelmaa laadittaessa.

Opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnan näkökulmasta tilojen varausjärjestelmän toimivuutta tulisi kehittää."